

BiS skall arbeta för ökad tillgänglighet och öppenhet

Johanna Dalmalm svarar Siv Wold-Karlsen om BiS och Creative Commons

Under BiS årsmöte 12 mars behandlades principen om CC-publicering och årsmötet bestämde att inte ändra på det tidigare beslutet. Det fanns inget motstånd mot den nuvarande principen, dvs att bis-artiklar ska publiceras i Globalarkivet under Creative Commons-licensen Erkännande-Dela Lika. Här vill jag skriva något om hur jag ser på beslutet utifrån den pågående diskussionen.

CC-licenser har sina begränsningar som motståndsverktyg mot inhägnande av information, visst. Det krävs en mängd andra strategier för motstånd också. Men det ena behöver ju inte utesluta det andra. CC-licenser är i sig förstås inte en allmänning, som Siv Wold Karlsen också skriver, men kan däremot helt klart ses som verktyg för strävanden för öppenhet och för utvidgande av informationsallmänningar. CC-licenser som utesluter kommersiella aktörer är mindre öppna eftersom de inte behandlar alla användare lika, alltså är de mindre av allmänningar.

Frågan om hur BiS definierar allmänningar ser jag som mindre intressant än hur BiS ser på allmänningar, för definitionen är mig veterligen inte omstridd. Det kanske är fel och då får vi återkomma till det.

BiS har varit väldigt tydliga i sin syn på sådant som biblioteksentreprenader, offentlighetsprincipen, upphovsrätt och gratisprinciper. Några exempel:

BiS sammanställning av bibliotek med alternativa driftsformer från 2007 och inlägget av Lena Lundgren 2011-03-09 på BiS-bloggen, samt BiS program: <http://www.foreningenbis.org/prog.html> och remissvaret om Kommerskollegiums remisshandling ”Svenskt bud i GATS- förhandlingarna” <http://www.foreningenbis.org/Gats/gatsbis.html>. Allt detta hänger givetvis ihop med hur man ser på allmänningar. Jag är säker på att det går att hitta fler exempel. Men kanske kan BiS ändå vara ännu tydligare? Jag skulle gärna se förslag på hur.

Siv WK skriver om att ändringar av verk handlar om makt och moral, inte teknologi. Jag håller delvis med, men vill tillägga att eftersom teknologin nu gör det mycket enklare att göra ändringar, ställs dessa frågor på sin spets. Men all kreativitet tar sin utgångspunkt i någonting redan skapat, verk uppstår aldrig ur tomma intet. Det finns regler och normer för hur man bör citera och på olika sätt använda all information, också CC-material. Någonstans kan jag därför tycka att man måste vara lite pragmatisk (utan att därför bli naiv) och lita till att dessa fungerar. När de inte gör det måste det upp till ytan. BiS ställningstagande tycker jag är pragmatiskt och progressivt – man är medveten om riskerna men ser att fördelarna överväger.

Jag ser det som en viktig del i BiS arbete att fortsätta verka för ökad tillgänglighet och öppenhet på många olika plan och med många olika medel, däribland genom CC-licenser.

